

Agrár-környezetvédelmi Modul

Agrár-környezetvédelem, agrotechnológia

KÖRNYEZETGAZDÁLKODÁSI MÉRNÖKI MSc
TERMÉSZETVÉDELMI MÉRNÖKI MSc

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

EIE - Intelligens Energiát Európának Keretprogram Az Európai Unió energetikai programja. 122.lecke

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A program előzményei

- A közösségi energiapolitikában az első kezdeményezés a SAVE program (1991) megalkotása volt az energiahatékonyság növelése érdekében.
- Ezt követte a megújuló energiaforrások támogatása 1993-ban, az ALTENER program meghirdetésével.
- A két kezdeményezés sikerén felbuzdulva az Európai Unió a folytatást már többéves keretprogramba ágyazta: megszületett az Első Energia Keretprogram, amely 1998-tól 2002-ig tartó időszakra szólt.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A program előzményei

A program 175 millió eurós keretére hét alprogramon belül lehetett pályázni, nevezetesen a következőkre:

- ETAP (5 millió euró): tanulmányok, piackutatás,
- SYNERGY (15 millió euró): nemzetközi energetikai együttműködés,
- CARNOT (3 millió euró) a szilárd tüzelőanyagok tiszta és hatékony felhasználását célzó technológiák alkalmazása,
- SURE (9 millió euró) a nukleáris iparág együttműködése,
- ALTENER (77 millió euró) megújuló energiaforrások,
- SAVE (66 millió euró) energiahatékonyság.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Intelligens Energiát Európának Keretprogram

- Az Intelligens Energiát Európának Keretprogram (továbbiakban Program) az Első Energia Keretprogram folytatása olyan változtatásokkal, amelyeket független szakértői csoportok javasoltak a Bizottságnak - értékelve a Keretprogram sikerét, átláthatóságát. Ennek eredményeképpen eltűntek a nehezen értelmezhető, alacsony érdeklődést kiváltó felhívások, a pályázati eszközök jól elkülöníthetővé váltak, továbbá javult a program adminisztrációja, elbírálási rendszere, s nagyobb hangsúlyt kap az eredmények közzlése.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Intelligens Energiát Európának Keretprogram

- Az Intelligens Energiát Európának Keretprogram az energetika témakörébe eső **közép- és hosszútávú** fejlesztéseket támogatja.
- A program az Unió **energiafüggőségének enyhítésére** és a **fenntartható fejlődés** megvalósítására való törekvésből ered, és a meglévő energetikai rendszerek **ésszerűbb, hatékonyabb felhasználására** és a **megújuló energiaforrások elterjesztésére** törekszik.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

- A program hangsúlyt fektet a létrejött **kutatási eredmények nemzetközi elterjesztésére** és a fejlődő országokkal közösen kialakított projektek támogatására.
- A program költségvetése **215 millió euró 4 évre**, mely a bővítést követően **50 millióval gyarapodott**. A program pályázati eszközei prioritási területenként: **ALTENER, SAVE, STEER, COOPENER**.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Támogatott tevékenységek

A program a **megújuló** energiaforrásokból előállított **energiamennyiség részarányának** növelését, az **energia hatékonyabb felhasználását** és a **közlekedés energiahatékonyságát** támogatja.

- Megkülönböztetett figyelmet szentel a megújuló energiaforrások elterjesztésének a fejlődő országokban.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A program 4 éves, 2003-tól 2006-ig tartott, és négy terület részesült támogatásban:

- SAVE: az **ésszerű energiafelhasználás** és **kereslet menedzsment javítása**, különösen az építőipari és az ipari szektorban. A program támogatja **jogszabályok előkészítését és alkalmazását**
- ALTENER: a **megújuló energiaforrások** központosított és decentralizált **termelésének támogatása**, integrációjuk a városi környezetbe, az ide vonatkozó jogszabályok előkészítése és alkalmazása

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

- STEER: a közlekedés energetikai szempontjaihoz kötődő kezdeményezések támogatása, az üzemanyagok diverzifikálása, megújuló energiatípusok a közlekedésben, energiahatékonyság. A program támogatja jogszabályok előkészítését és alkalmazását.
- COOPENER: az energiahatékonyságot és a megújuló energiák felhasználását célul kitűző nemzetközi projektek támogatása, különösen a fejlődő országokban

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A program általános célja

A támogatott tevékenységek serkentsék az Unió piacát, egyszersmind elősegítsék a nemzetközi egyezményekben vállalt kötelezettségek betartását.

- a javuló energiahatékonyság révén a felhasználás **évi egy százalékos csökkenését** kell elérni,
- a **megújuló energiaforrásokat alkalmazó rendszerek** támogatása
- ösztönzi a **kombinált**, azaz hőt és elektromos áramot egyszerre termelő **rendszerek** kiépítését

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A program általános célja

- A program a **kutatást, a technológia-technika fejlesztését** és ezek eredményeinek **demonstrációját nem támogatja**, tehát a 6. Kutatás-fejlesztési Keretprogram és e program között nincs átmenet.
- Kapcsolódási pontok más közösségi területekkel, mint pl. a fenntartható fejlődés programjával, az Európai Klímaváltozás Programjával, a fejlesztési együttműködéssel, valamint a gazdasági és társadalmi kohézió erősítését célzó programokkal.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

A prioritások

- alacsony energiafogyasztással működtethető, gazdaságos épületek tervezése, megépítése,
- energiabiztonság, utcai világítás, közlekedési építmények, felszerelések;
- víz- és energiaellátás tengerparti és turisztikai régiókban;
- 100%-ban megújuló energián alapuló települések;

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

- "zöld" közlekedés a városokban;
- a fenntartható fejlődés oktatása,
- az energiatermelés és -felhasználás környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálata és felmérése a klímaváltozás szempontjából;
- az energiasztratégiák és az energiapiac közösségi szintű vizsgálata, közösségi kezdeményezés az energiaszektor változásainak vizsgálatára.

Pályázati típusok

1. **Közép és hosszú távú energetikai stratégiák koncepciói**, amelyek hozzájárulnak a fenntartható fejlődéshez, a biztonságos energiaellátáshoz, a versenyképességhez és a környezetvédelemhez.
2. A **fenntartható energiaellátást célzó struktúrák és eszközök létrehozása és bővítése**, mind helyi, mind regionális szinten.
3. A **fenntartható energiarendszerek és technológiák piacra jutásának megkönnyítése és felgyorsítása**. A befektetések ösztönzése azért, hogy a demonstratív jelleggel már bemutatott legjobb technológiák teljes piaci bevezetése könnyebbé váljon.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

4. A tájékoztatási, az oktatási és a képzési struktúrák fejlesztése, az eredmények hasznosítása, a tudásbázis és a legjobb technológiák alkalmazásának elterjesztése, azok támogatása.
5. Az EU által elfogadott fenntartható energiagazdálkodási stratégia megvalósulásának és hatásának megfigyelése.
6. A program által támogatott projektek és tevékenységek hatásainak értékelése.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

ALTENER

- Az ALTENER program a megújuló energiaforrások minél szélesebb körben történő alkalmazását segíti elő.
- Az Altener program kialakításában meghatározó szerepe van a Bizottság által 1997-ben kiadott, "A jövő energiái a megújuló energiaforrások" című Fehér Könyvnek.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Az ALTENER általános célkitűzései

- a megújuló energiaforrásokra **vonatkozó közösségi rendelkezések** megvalósítása és végrehajtása,
- a "megújuló energiapiac" **termékeinek és technológiáinak** támogatása,
- az **infrastruktúrafejlesztés** támogatása a befektetői bizalom növelésének érdekében, a megújuló energián alapuló technológiák elfogadásának ösztönzése és az ágazat **versenyképességének javítása**,
- a **tájékoztatás** hatékonyságának növelése minden szinten, az ágazat érvényesítése a piacon,
- a megújuló energiaforrások **termelő kapacitásának** növelése.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

ALTENER II

Főleg **multiregionális projekteket** támogat.

Az ilyen jellegű projektek ösztönzik a **technológia- és tudástranszfert**, valamint hozzájárulnak ahhoz, hogy a szolgáltatók **kedvezőbb feltételekkel állapodhassanak meg a fogyasztókkal**, és juthassanak egyéb külső finanszírozáshoz.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Az ALTENER II olyan energiaforrásokra összpontosít, amelyek már alkalmazhatók, illetve közel állnak az alkalmazhatósághoz:

- biomassa (erdészeti, mezőgazdasági termékek és kommunális hulladék felhasználása)
- napenergia (napkollektor és fénylektromos rendszerek)
- kis volumenű vízenergia (10 MW kapacitás körüli vízerőművek)
- szélenergia (modern szélturbinákkal termelt energia)
- geotermális energia (termásvíz energiafelhasználás).

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

SAVE

- A SAVE program az Európai Unió '**nem-technológiai**', többéves energiahatékonysági programja.
- A SAVE program keretében az energiahatékonyságot elősegítő, **több országot érintő témákban tanulmányok készítése, oktatási programok és tréningek szervezése, valamint ügynökségek létrehozása** kaphat támogatást.

Beruházási jellegű tevékenységekre általában nem lehet pályázni!

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

SAVE II

- támogatja a különféle együttműködések által létrehozott, független, helyi és regionális szintű **energiahatékonysági ügynökségek** létrehozását;
- létrehoz olyan **hálózatokat**, amelyek Európa szerte információkat terjesztenek a helyi és regionális hatóságoknak.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

SAVE II célkitűzése a végső energiafelhasználás intenzitásának javítása évenként 1,5%-kal, ezért:

- új épületek szigetelése;
- bojlerok rendszeres ellenőrzése;
- energiamegtakarítás elérése érdekében történő
harmadik feles finanszírozás népszerűsítése;
- kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés;
- a közlekedés és szállítás terén az
energiafelhasználás szabványainak
kidolgozása.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

Összegzés

- SAVE 75 millió euró támogatási összeggel szerepel;
- A megújuló energiaforrásokra az ALTENER kiírás vonatkozik 86 millió euró támogatási összeggel;
- a közlekedés energetikai kérdéseinek megoldására a STÉER szolgál 35 millió euróval;
- Az energetikai projektek támogatására a fejlődő országokban, a COOPENER alfejezetben különítettek el 19 millió eurót.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg

ELŐADÁS Felhasznált források

- Szakirodalom:
- Konkolyiné Gyúró Éva: Környezettervezés, Mezőgazda Kiadó Bp.(2003)
- Egyéb források:
- Az Európai Parlament és a Tanács 1230/2003/EK határozata (2003. június 26.) az energia területére vonatkozó, "Intelligens energia - Európa" (2003-2006) többéves cselekvési program elfogadásáról.
- <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52007SC0476:HU:HTML>

Debrecen Egyetem
Mezőgazdaság- Élelmiszertudományi és
Környezetgazdálkodási Kar

Pannon Egyetem
Georgikon Kar

Köszönöm a figyelmet!

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg